

آشنائی با حقوق خانواده
در قوانین ایران
با نگاهی به احوال شخصیه
زرتشتیان ایران

نگارش

مرتضی کاویانی

وکیل پایه یک دادگستری

دارای درجه دکتری از دانشگاه A.U.O.L

۱۳۸۸

کاوایی، مرتضی، ۱۳۳۰- ایران. قوانین و احکام. آشنایی با حقوق خانواده در قوانین ایران با نگاهی به احوال شخصیه زرتشتیان ایران/ مرتضی کاوایی- تهران: بهین، ۱۳۸۷.

ISBN: 978-600-90249-5-7

ص ۱۷۴

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا

کتابنامه: ص. ۱۷۲--۱۷۴

حقوق خانواده- ایران. اشخاص (حقوق)- ایران زرتشتیان-وضع حقوقی و قوانین- ایران. زناشویی- قوانین و مقررات- ایران.

۱۳۸۷ آ ۲۷ ک / ۵۴۰ KMH

رده بندی کنگره

۳۴۷/۵۵۰ ۱۶

رده بندی دیویی

۱۲۳۷۴۷۰

شماره کتابشناسی ملی

آشنایی با حقوق خانواده

در قوانین ایران

با نگاهی به احوال شخصیه زرتشتیان ایران

مرتضی کاوایی

وکیل پایه یک دادگستری

طراحی جلد: توران قانع

حروف نگاری و صفحه آرایی: توران قانع

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مهدگرافیک

ناظر چاپ: سارا طباطبایی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸

نوبت چاپ: اول

کلیه حقوق مربوط به طراحی قطع، شکل، چاپ و نشر برای

انتشارات بهین محفوظ است.

شابک ISBN: 978-600-90249-5-7

انتشارات بهین: تهران_ ۱۵۸۵۷۷۵۱۱۳، خیابان کریمخان زند،

خیابان سنائی، کوی ۱۳ پلاک، ۴ شماره ۱

تلفن: ۸۸۴۰۲۱۰۰ دورنگار: ۸۸۴۴۴۰۵۵

پست الکترونیکی:

Behin_Publications@yahoo.com

فهرست

۷ پیشگفتار
۱۰ اختصارات

بخش یکم

اصطلاحات حقوقی

.....	اهلیت، حقوق مدنی و احوال شخصیه، تابعیت، سجل احوال، اقامتگاه، نکاح، خواستگاری، نامزدی، گواهی پزشکی، قابلیت صحی برای ازدواج، ولایت پدر یا جد پدری، موانع نکاح، نکاح با ارقاب، جمع بین دو خواهر، ممنوعیت ازدواج با خواهرزاده یا برادرزاده، تفریق حاصل از لعان، عقد در حال احرام، زنا با زن شوهردار، انجام عمل شنیع، حرمت ازدواج پس از طلاق سوم، حرمت نه طلاقه، نکاح مسلم با غیر مسلم، کافر (اهل کتاب، مشرک)، ارتداد و انواع آن
۱۳

بخش دوّم

نکاح

۴۵ شرایط صحت نکاح
۴۸ اقسام نکاح: دائم، منقطع
۵۱ مهریه
۶۰ حقوق و تکالیف زوجین نسبت به یکدیگر
۶۴ اشتغال زوجه و حق تصرف او در دارائی خود
۶۷ شروط ضمن عقد

۶۹	جرایم بر ضد حقوق و تکالیف خانوادگی
۷۴	انحلال عقد نکاح
۷۶	اجرت‌المثل
۸۱	فرق بین فسخ نکاح و طلاق
۸۴	موارد فسخ نکاح
۸۵	تشابهات فسخ و طلاق
۹۳	طلاق
۹۵	مواردی که زن می‌تواند درخواست طلاق کند
۱۰۳	شرایط طلاق‌دهنده
۱۰۵	انحلال عقد منقطع
۱۰۵	شرایط طلاق
۱۰۷	اقسام طلاق: رجعی، بائن، خلعی، مبارات
۱۱۱	عده
۱۱۳	شرایط اختیارکردن زن دوم

بخش سوم

تکمله

۱۱۵	طلاق در مذاهب اسلامی، طلاق در سایر کشورها، طلاق در امریکا
۱۱۹	نمونه صیغه‌های ازدواج و طلاق
۱۲۰	بحث پایانی راجع به قوانین خانواده

بخش چهارم

۱۲۴	بررسی آئین‌نامه احوال شخصیه زرتشتیان ایران
۱۵۶	متن کامل آئین‌نامه احوال شخصیه زرتشتیان ایران
۱۷۲	منابع و مأخذ

به نام خدا

پیشگفتار

برای آشنایی با هر جامعه‌ای، نه تنها مطالعه آداب و رسوم و تاریخ آن مردم ضرورت دارد، بلکه مهم‌تر، بررسی قوانین حاکم بر آن جامعه است که واقعیات آن جامعه را منعکس می‌نماید. به عبارت دیگر قانون آینه تمام نمای روابط و مناسبات اجتماعی در هر جامعه‌ای محسوب می‌شود که نه تنها روابط مالی و داد و ستد را تنسیق می‌بخشد، بلکه بر رفتار و اخلاق نیز تاثیر می‌گذارد و آنها را تابع خود می‌کند. لذا برای آشنایی با حقوق خانواده در جمهوری اسلامی ایران مطالعه و بررسی قوانین و مقررات موضوع تشکیل و انحلال خانواده که بر موازین شرع انور اسلام استوار است ما را در آگاهی از نظام قانونی خانواده یاری می‌رساند.

تشکیل خانواده، تقریباً در تمام جوامع، با سنن و آداب و اوامر و نواهی مذهبی همراه است و اگر قانونی در رابطه با نحوه تشکیل خانواده و وظایف و تکالیف اعضای خانواده تصویب گردیده، منبعث از احکام مذهبی مسلط آن جامعه است. هرچه تاثیر مذهب در جامعه کاهش یافته، قید و بندهای حاکم بر قراردادها، کمتر شده و اصل آزادی

اراده حاکمیت بیشتری یافته و این آزادی اراده، حتی به قوانین راجع به عقد ازدواج هم، تسری یافته، مثلاً در فرانسه ازدواج از انحصار روحانیان خارج شده و هر زن و مردی می‌توانند، در صورتی که مانعی برای ازدواج آنها نباشد، عقد ازدواج خود را در شهرداری ثبت نمایند و یا در ایتالیا که از مخالفین سرسخت طلاق بود، به هر صورت طلاق پذیرفته شد.

بی‌شک تحریم ازدواج بین خواهر و برادر که تقریباً در تمام جوامع انسانی و نظام‌های حقوقی نهی شده، ریشه در مذهب دارد. اگرچه در جوامع قدیمی، به منظور حفظ ثروت خانواده، مخصوصاً بین سلاطین و فراعنه، ازدواج بین خواهر و برادر معمول بود و همین امر باعث به وجود آمدن نوعی بیماری و نهایتاً انقراض آنها می‌شد، اما در جامعه امروزی هیچ‌گونه جوازی در این مورد صادر نشده و تشویق به ازدواج بین پسر عمو و دختر عمو، که بنا به بعضی باورها عقد آنها در آسمان بسته شده بود، و بیشتر برای حفظ ثروت خانوادگی تمهید گردیده، امروزه نهی شده و با تبلیغات فراوان، لزوم انجام انواع آزمایش‌ها برای جلوگیری از تولد کودکان ناقص و بیمار مخصوصاً در ازدواج‌های فامیلی تأکید می‌گردد.

این دفتر که به امر آشنایی با حقوق خانواده در ایران اختصاص دارد، از منابع فقهی و قانون مدنی استفاده شده، تا خواننده بتواند، به

راحتی به مبانی حقوق خود در مسائل خانوادگی آشنا شده و در صورت لزوم به آنها استناد کند.

لذا ابتدا بعضی از لغات مانند اهلیت و تابعیت و اقامتگاه توضیح داده می‌شود، تا خواننده بداند که حقوق او نه فقط در رابطه با مسائل خانوادگی، بلکه در کلیه امور حقوقی و داد و ستدها تابع چه اصول و تشریفات است. پس از آن به خواستگاری و نحوه انعقاد عقد ازدواج و نیز انواع عقد و سپس انحلال ازدواج پرداخته شده که امید است مورد عنایت و توجه خواننده محترم قرار گیرد.

در پایان به مسئله ازدواج موقت، از دیدگاه عریان‌تری پرداخته شده است، باشد که این قرحه شکافته شود و معالجه صورت گیرد.

مرتضی کاویانی

تهران، بهمن‌ماه ۱۳۸۶